

SZÉPIRODALMI FIGYELŐ-DÍJ 2009

A Szépirodalmi Figyelő szerkesztősége 2004-ben díjat alapított, amelyet 2005-ben adott ki először.

A kuratórium tagjai:

Vasy Géza, a Magyar Írószövetség (volt) elnöke

Bednarcics Gábor, a Fialal Írók Szövetsége (volt) elnöke

Szilágyi Márton irodalomtörténész, az ELTE BTK docense

Pápay György, a Szépirodalmi Figyelő főszerkesztője

A kuratórium idén munkásságáért Szakonyi Károlynak (*Abogy felvillan* című novelláját lásd *Tekintet* 2009/3.; *SZIF* 2009/4.), valamint Térey Jánosnak (*Köztisztaság tér* című versét lásd *2000* 2009/11.; *SZIF* 2009/6.) Pető Hunor képzőművész bronzplakettjét adományozta.

A díjakat 2010. október 21-én, a Hadik Kávéházban adták át.

hadik
kávéház

Szakonyi Károly

„Az irodalomban a lélektanra és a képzeletre van szükség” – fogalmazott Borges egyik esszéjében, amikor a képzelet szabadságát hirdette szemben a valós valósággal. „Képzeletem emlékezés” – írta Renard, s ez a gondolat tökéletesen összegzi a Szakonyi Károly által képviselt írásmód lényegét. Nem a látványosságot, a külsőségek kirívó jegyeit villogtatja szerteágazó alkotásaiban, hanem választott műfajaiban: novellákban, karcolatokban, tárcákban, regényekben, drámákban és hangjátékokban a tények és a sorsalékok hiteles rajzát nyújtja olvasóinak. Erről tanúskodik *Abogy felvillan* című elbeszélése is, ame-

Erős Kinga és Szakonyi Károly
Fotó: Kaposi Dorka

lyet a Szépirodalmi Figyelő is közölt, s amely írás apropója e díjátadásnak, bár mindannyian tudjuk, hogy ezt a díjat nem csupán egy alkotással érdemelték ki a díjazottak. E novellája szubjektív ihletésű: szépségét és hitelét is ez adja, a lírai vallomás hangján, szemérmes emlék-felidézések által szeretettel megrajzolt egykori ismerősök alakjai. A gyengéd és költői stílus, amint a messzi múltban megvilágít egy-egy szereplőt, mindjárt szinte glóriát is von köréje: természetes velejárója ez minden emlékekből táplálkozó írásnak. Az olvasó pedig saját (az író varázsujjától megrezsentett) gyerek-emlékeiből aranyport hullat az idegen emlékekre is, az adott műre is. Éppen ezért az igazi író, így Szakonyi is jó szakácsként a cukros habba egy csepp ecetet csöp-pent, hogy kellő édességét így szabályozhassa; Szakonyi emlék-novellái, így az *Abogy felvillan* is ilyen recept szerint készülnek.

Nincs egyéni boldogság szeretet nélkül – üzeni számos írásában –, s közösség sincs becsület nélkül. S a szeretetre vágyó hogyan sze-

rezheti meg mások szeretetét? Etikusszerű érzékenységgel, lírai színezetű novellavilága, a finom lélekrajz kora társadalmi konfliktusainak lényegét képes láttatni. Milyen törvények jelölik ki a becsület hajszálvékony útját? Erre a kérdésre keresi a választ, miközben számtalanszor tasztítja tragédiába hőseit. „De megtenni az utat, tisztán, miért nem lehet!? Miért!?” – kérdezte első színművében, az *Életem, Zsóka*ban. S ez a kérdés húzódik meg számos alkotása mögött, végigkíséri így vagy úgy, más-más módon alkotói pályáját, hiszen műveiben felelősségünk kérdését feszegeti az egymáshoz való viszonyunkban. Nézete szerint nincs kétféle, magánéleti és közéleti tisztesség, hiszen az erkölcsi tartás teljességet kíván. Zsóka kérdése, hogy miért nem lehet tisztán megtenni életünket, épp olyan aktuális, mint negyvenhét éve. Mert nemcsak Szakonyi hősei, de olvasói is mindig választás előtt állnak: vagy-vagy. S ha elbuknak is, bukásuk intő jel. Nincs kétféle valóság, mint ahogy nincs kétféle igazság sem. Ahány ember, annyi útja az élet megszentelésének, s annyi módja a kísértésnek és a bukásnak is. Éppen ezért novellái, színművei, hangjátékai nem a képzelet fantasztikus világában játszódnak, hanem mindennapi környezetben. Nincs szüksége rá, hogy a képtelenséget képtelen helyszínekkel, történetekkel érzékeltesse, inkább azt tekinti alkotóként kihívásnak, hogy a mindennapi élet viszonyai között mutassa meg a világ képtelenségét, az emberi életút kudarcokkal terhelt valóságát. Ugyanakkor írásaiban a tragédia nem reménytelen csődöt jelent, hanem csak egy lehetséges út csődjét.

Különös és ritka igazságkeresés uralja Szakonyi Károly műveit, képzelete pazarló játéka által pedig részesévé válhatunk az általa választott útnak, amelyet bár a tragédia lehetősége szegélyez, mégis a szeretet macskakövei borítják.

ERŐS KINGA

Térey János

A Szépirodalmi Figyelő című folyóirat egyik meghatározó célkitűzése, hogy a kortárs irodalmat megismertesse és megkedveltesse a közönséggel. E könnyűnek látszó feladatot – hiszen ki nem szeret olvasni? – több körülmény is nehezíti. (1) Az embereknek kevés a szabadidejük. (2) Amikor olvasnak, akkor a hírekből szeretnének tájé-